

Hürses

24.09.2009

'Devlet 4.5 yılda 68 milyar para cezası kesti'

İSMMMÖ'nün "Cezalandırılıyor" raporunu değerlendiren Başkan Yahya Arıkan kesilen rekor ceza tutarlarına karşılık tahsilatın ise çok düşük oranlarda kaldığına dikkati çekerek "Bu rakamlar, olur olmaz yerde ceza kesildiğini, ancak konu davalık olunca idarenin kaybettiğini gösteriyor" dedi

İSTANBUL, AA

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMMÖ)

"Cezalandırılıyor" raporunda, devletin kamu düzenini sağlamak amacıyla kestiği para cezalarının 4,5 yılda 68 milyar lira olduğu bildirildi. İSMMMÖ'nün Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün verilerinden yararlanarak yaptığı hesaplama göre yayımladığı "Cezalandırılıyor" raporunda, devletin kamu düzenini sağlamak amacıyla kestiği para cezalarının hızla arttığı ve 2009 yılının ilk 6 ayında 15 milyar lirayı geçtiği belirtildi.

İSMMMÖ'nün hesaplamasında, son 4,5 yılda ağırlığı vergi cezaları olmak üzere ayda ortalama 1,2 milyar liralık para cezası kesildiği ifade edilerek, kurallara uymayan kişi ve kuruluşlara 64,5 milyar liralık fatura çıkartıldığı vurgulandı.

Doğan Grubu'na kesilen 3,7 milyar liralık vergi cezası da eklendiğinde 4,5 yılda kesilen ceza miktarının 68,2 milyar lirayı bulduğu duyurulan açıklamada, bu miktara karşılık 2005 ile 2009 yılları arasında, Doğan Yayın Holding'e kesilen 3,7 milyar lira hariç, tahakkuk eden toplam 64,5 milyar liralık para cezasının sadece 14,5 mil-

yar lirasının tahsil edilebildiğinin altı çizildi.

72 milyonluk nüfus dikkate alındığında maliyenin, söz konusu sürede kişi başına 895,3 liralık ceza tahakkuk etmiş olduğu bildirilen açıklamada, 2005-2009 yılları arasında en çok para cezası tahakkuk edilen kent 19,8 milyar lira ile İstanbul olduğu, Bayburt'un ise 8 milyon lira ile son sırada yer aldığı belirtildi. Cezaların yüzde 75'inin ekonomik olarak çekim merkezi olan 10 ilde kesildiği ifade edilen açıklamada, buna karşın, 4,5 yılda sadece yüzde 22,4'ü yani 19 milyar lirasının tahsil edilebildiği vurgulandı.

Rapora göre 2009 yılında

kesilen cezalardan tahsil edilerek bütçeye girecek tutarın 3,7 milyar olarak planlansa da tahakkuk eden miktarın 6 ayda Muhasebat Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre 15 milyar liraya ulaştığı duyurulan açıklamada şunlar kaydedildi: "Doğan Grubu'na kesilen 3,7 milyar lira ceza hariç olmak üzere, bunun 12 milyar 390 milyon lirasını vergi cezaları, 1 milyar 992 milyon lirasını idari para cezaları, 340 milyon 452 bin lirasını yargı cezaları, 120 milyon 852 bin lirasını pay ayrılan idari para cezaları, 138 milyon 153 bin lirasını da diğer idari para cezaları oluşturdu.

2009 yılındaki rekor artışta Doğan Yayın Holding'e 3,7 milyar liradan önce kesilen 826 milyon lira vergi ve vergi cezası ile petrol şirketi BP'ye fatura edilen toplam 1,3 milyarlık vergi cezasının önemli payı oldu." İSMMMÖ Başkanı Yahya Arıkan, verilere ilişkin değerlendirmesinde, kesilen rekor ceza tutarlarına karşılık tahsilatın ise çok düşük oranlarda kaldığına dikkati çekti.

Arıkan, "Bu rakamlar, olur olmaz yerde ceza kesildiğini, ancak konu davalık olunca idarenin kaybettiğini gösteriyor" ifadesini kullandı.

Mali müşavirlerin zaman zaman bu konuda mağdur olduğunu ifade eden Arıkan,

şunları kaydetti:

"Muhasebe meslek mensupları da mağdur olabiliyor. Mali müşavir vergi beyannamesinde hata ettiği zaman, bunu vaktinde düzeltirse sorun yok. Ancak firmaların mal alım-satımına ilişkin yapılan beyanlarda, formda herhangi bir harf hatası yaparlarsa mükellefe ceza kesilebiliyor. Mükellef ile Gelir İdaresi arasındaki köprü konumunu üstlenen müşavir, bunun için uğraşabiliyor ya da ceza üstünde kalabiliyor. Elektronik ortamda verilen alım-satım ilişkin formlar 15 gün sonra düzeltilirse 1000 lira idari para cezası kesiliyor. Oysaki bu beyan ödenecek vergiyi bile etkilemiyor. Bu işlemin adı, karşısındaki hatasından faydalanmaya çalışmaktır."

Yasayla belirlenen kuralların dışına çıkanların hapis ya da para cezasına çarptırılmasının toplumsal yaşamın vazgeçilmeşi olarak nitelendiren Arıkan, buradaki ana amacın kamu düzeninin sağlanması olması gerektiğini kaydetti. Arıkan, Maliye Bakanlığı'nın, bu yolla sağlanan girdileri "vergi cezası, idari para cezası ve diğer cezalar" adı altında bütçenin gelir kalemleri arasında gösterirken de amacın "geliri değil, kamu düzeninin sağlanması" olduğunu ifade etti.